ผลการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) สมัยสามัญ ครั้งที่ 38 ระหว่างวันที่ 27 กุมภาพันธ์ - 2 มีนาคม 2550 ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิสเซอร์แลนด์

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) สมัยสามัญครั้งที่ 38 และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 27 กุมภาพันธ์ - 2 มีนาคม 2550 ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

การประชุมคณะกรรมการ SPS

1. การทักท้วงมาตรการนำเข้ากุ้งของออสเตรเลีย

เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลก (WTO) ร่วมกับผู้แทนกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ได้แถลงการณ์ทักท้วงข้อเสนอมาตรการนำเข้ากุ้งของออสเตรเลีย ภายใต้ Notification G/SPS/N/AUS/204 ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2549 โดยสาระสำคัญเห็นว่ามาตรการดังกล่าวจะก่อผลกระทบต่อ อุตสาหกรรมกุ้งไทยโดยเฉพาะเกษตรกร และโดยเฉพาะเป็นมาตรการที่เข้มงวดเกินความจำเป็นเป็นการ ปกป้องโดยแอบแฝง ขาดข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ เป็นการถ่วงเวลาและขอให้ออสเตรเลียยกเลิกมาตรการ ชั่วคราว (Interim measures) ที่ใช้มากกว่า 6 ปีแล้ว และนำข้อคิดเห็นของไทยซึ่งได้มอบเอกสารไว้ใน ระหว่างการหารือสองฝ่าย โดยเฉพาะให้ยอมรับมาตรการทางเลือกที่ไทยเสนอไว้

ทั้งนี้ในแถลงการณ์ของไทย มีประเทศจีนและกลุ่มประเทศอาเชียนได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ร่วมเสนอข้อคิดเห็นและสนับสนุนข้อทักท้วงของไทยด้วย โดยเฉพาะกับประเทศจีนได้มีการ หารือสองฝ่ายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลก่อนมีแถลงการณ์นี้ในที่ประชุม

เรื่องการทบทวนความตกลงว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชครั้งที่ (2nd Review of SPS Agreement)

ที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นการทบทวนความตกลง SPS ซึ่งถือเป็นการทบทวนครั้งที่ 2 ภายใต้บทบัญญัติต่างๆ ซึ่งมีปัญหาในทางปฏิบัติโดยมีทั้งไม่มีการปฏิบัติหรือสมาชิกปฏิบัติไม่สอดคล้องกับ บทบัญญัติที่เป็นพันธกรณี รวม 15 ประเด็น โดยมีการอภิปรายประเด็นที่มีความสำคัญ ได้แก่ เรื่องความ โปร่งใส (Transparency) เรื่องเขตปลอดศัตรูพืช/โรคสัตว์ (Regionalization) เรื่องการปฏิบัติที่แตกต่างและ เป็นกรณีพิเศษ (Special & Differential Treatment) และกำหนดขอบเขตและความสัมพันธ์กับองค์กร มาตรฐานระหว่างประเทศ ได้แก่ Codex, OIE และ IPPC และกลไกระงับข้อพิจารณาทั้งภายใต้ คณะกรรมการ WTO/SPS โดยการประชุมหารือเฉพาะกิจ (Ad hoc consultation) และภายใต้องค์กร มาตรฐานๆ ดังกล่าว ซึ่งจะมีการพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไปเพื่อหารือแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังกล่าว

ทั้งนี้ผู้แทนไทยได้เสนอความเห็นและข้อมูลที่ไทยประสบปัญหาการปฏิบัติตามพันธกรณีใน เรื่องการถ่วงเวลา การประเมินความเสี่ยง และการใช้บังคับมาตรการชั่วคราว โดยขอให้คณะกรรมการ WTO/SPS ได้ร่วมพิจารณาถึงความชอบธรรมตามบทบัญญัติของมาตรการดังกล่าว และแนวทางแก้ไขปัญหา เรื่องการถ่วงเวลา

3. เรื่องมาตรฐานเอกชน (Private Standards)

เป็นเรื่องสืบเนื่องจากการบังคับใช้มาตรฐาน EUREPGAP ของสหภาพยุโรป ได้ก่อผลกระทบ ต่อกลุ่มประเทศอ่อนแอทางเศรษฐกิจ (Small Vulnerable Economies-SVEs) และถือเป็นปัญหาใหญ่ของ กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาผู้ส่งออกโดยเฉพาะสินค้าเกษตร-อาหาร ซึ่งในที่ประชุมยังมีความเห็นแตกต่างกัน มาก ทั้งในเรื่องความชอบธรรมและมาตรฐานเอกชน ควรอยู่ภายใต้บทบัญญัติความตกลงใด เช่น SPS หรือ TBT ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาและการให้ความช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวให้ สามารถเข้าถึงตลาดได้ อย่างไรก็ตามเรื่องนี้เป็นข้อกังวลใหญ่ ซึ่งจะมีการพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

4. กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

1) การประชุมแบบไม่เป็นทางการ วันที่ 25-26 มิถุนายน 2550

2) การประชุมแบบทางการ วันที่ 27-28 มิถุนายน 2550

ที่มา/กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร